

Fra møtet 15.3. 2006

Landsstyresak

Legeforeningens årsmelding

Sentralstyret godkjente sekretariatets forslag til årsmelding for perioden 1.1.–31.12. 2005 med noen redaksjonelle og språklige endringer.

Godkjenning

av regnskaper for 2005

Sentralstyret godkjente regnskapene for Caroline Musæus Aarsvolds fond samt Elisabeth og Knut Knutsen O.A.S. Fond for Kreftforskning. Regnskapene legges frem for landsstyret til orientering. Legeforeningens regnskap ble godkjent lagt frem for landsstyret.

Innstilling ved valg av dirigenter

Sentralstyret vedtok å anbefale landsstyret å velge Wenche Frogn Sellæg og Bjørn Martin Aasen som møtedirigenter for landsstyremøtet i 2006.

Ny hovedavtale mellom HSH og Legeforeningen

Sentralstyret godkjente ny hovedavtale mellom Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon (HSH) og Legeforeningen for perioden 1.3. 2006 til 31.12. 2009. Den nye avtalen innebærer i det vesentlige en forlengelse av den tidligere hovedavtalen i HSH med noen mindre endringer.

Hovedtariffoppgjøret Oslo kommune

Sentralstyret godkjente med enkelte endringer Legeforeningens krav til Akademikerne-KS/Oslo for tariffoppgjøret per 1.5. 2006.

Særbestemmelser med Oslo kommune

Sentralstyret godkjente Legeforeningens krav til Oslo kommune ved tariffoppgjøret per 1.5. 2006.

Hovedtariffoppgjøret KS

Sentralstyret godkjente Legeforeningens krav til KS ved hovedtariffoppgjøret per 1.5. 2006 i KS-området.

Hovedtariffoppgjøret i det statlige tariffområdet

Sentralstyret godkjente fremlagt forslag til krav med tilleggsforslag fra Norsk arbeidsmedisinsk forening, fra Legeforeningen til Akademikerne Stat for hovedtariffoppgjøret per 1.5. 2006 i staten.

Krav til mellomårsoppgjøret med HSH

Sentralstyret godkjente Legeforeningens krav til Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon (HSH) for mellomoppgjøret per 1.1. 2006.

Nye regler om ansattes yringsfrihet og om varsling

Helsepersonell som melder fra om kritikkverdige forhold til tilsynsmyndigheten må omfattes av det alminnelige vernet som forslaget til de nye reglene legger opp til.

Legeforeningen mener det er viktig med regler om varsling og vern av varslere, og støtter i hovedsak et forslag til nye bestemmelser om ansattes yringsfrihet/varsling i den nye arbeidsmiljøloven. Reglene er ment å styrke de ansattes yringsfrihet og verne arbeidstakere som varslere eller på andre måter ytrer seg, om forhold som berører virksomheten de arbeider i. Det er en arbeidsgruppe i Arbeids- og sosialdepartementet, nå Arbeids- og inkluderingsdepartementet som har fremmet forslaget.

Legeforeningen oppfatter forslaget til hen at det innbefatter en form for hovedregel som bygger på at kritikkverdige forhold i første omgang bør tas opp internt i virksomheten. Intern varsling er viktig mht. å kunne gi anledning til å få rettet opp forholdene. I forarbeidene til helsepersonelloven § 17 (bestemmelse om varslingsplikt) fremgår det også klart at kritikkverdige forhold først skal tas opp internt, ved nærmeste leder (1). Legeforeningen vil imidlertid påpeke at helsepersonell har en varslingsplikt til tilsynsmyndigheten, der det foreligger informasjon om forhold som kan medføre fare for pasienters sikkerhet.

Vern mot represalier

Også etter helsepersonelloven må det innfortolkes et vern mot represalier fra arbeidsgivers side når det gjelder rettmessige ytringer. Det kan oppstå tilfeller hvor en melding om kritikkverdige forhold, kan omfattes av både helsepersonelloven § 17 og forslagene til nye regler i arbeidsmiljøloven. Spørsmålet er hvordan slike tilfeller skal vurderes. Dersom meldingen til tilsynsmyndighetene tilfredsstiller kravene i de nye bestemmelsene, så må helsepersonellet få det vern mot gjengjeldelser som følger av de nye bestemmelsene.

Man kan ikke helt utelukke at det ulovfestede vernet mot represalier som må sies å måtte innfortolkes i helsepersonelloven § 17 om varslingsplikt, i særegne tilfeller kan strekke lenger enn vernet etter de nye bestemmelsene i arbeidsmiljøloven. I slike tilfeller må vernet etter § 17 fortsatt gjelde, mener Legeforeningen.

Rett og plikt

Der det oppstår fare for pasienters sikkerhet, har helsepersonellet ikke bare en rett, men også plikt, til å melde fra. Dette kan i grensetilfeller få betydning for rett-

messigheten av varslingen. Plikten gjør at det f.eks. kan tenkes at det må meldes fra på et tidligere tidspunkt enn det som er naturlig etter de nye bestemmelsene. For de aller fleste tilfeller vil imidlertid det ulovfestede vernet etter de nye bestemmelsene være tilstrekkelig.

Anonym varsling må nøye vurderes

Rapporten tar også opp anonym varsling, særlig i relasjon til tilsynsmyndigheter. Arbeidsgruppen konkluderer med at dette spørsmålet bør vurderes nærmere innenfor de enkelte tilsyns- og rettsområder. Legeforeningen mener at det bør vurderes nøyer om det skal inntas egne regler om anonym varsling. Man kan også tenke seg en rett til anonymitet ved varsling til tillitsvalgte og/eller verneombud («intern varsling»). I hvert fall bør rett til anonymitet ved varsling til tillitsvalgte vurderes i forbindelse med det videre lovarbeidet. Legeforeningen er kjent med at varsling via tillitsvalgte er en relativt alminnelig måte å ta opp kritikkverdige forhold innenfor helsesektoren.

De foreslåtte bestemmelsene forsterker yringsfriheten samtidig som det gir et vern for «varslerne». Legeforeningen er likevel bekymret for at vernet kan være illusorisk, og mener at det vil være viktig å holde nøye øye med hvorledes bestemmelsene virker i praksis.

Legeforeningen vil foreslå at departementet sammen med partene i arbeidslivet evaluerer bestemmelsene i løpet av to til tre år. Kunnskap om hvordan meldere blir behandlet er viktig, særlig mht. om bestemmelsene bør endres, understreker Legeforeningen.

Les hele høringsuttalelsen: www.legeforeningen.no/index.gan?id=96063

Frode Solberg

frode.solberg@legeforeningen.no
Forhandlings- og helseerettsavdelingen

Litteratur

1. Lov om helsepersonell mv. (helsepersonelloven) av 2.7. 1999 nr. 64.